

NOTITIE

Betreft: **CE-markering houten gevelbekledingen
en brand - verantwoordelijkheden,
aansprakelijkheid en eisen Bouwbesluit -**

Afkomstig van: Eric de Munck

Per 9 maart 2011 zijn leveranciers verplicht gevelbekledingen voor wanden en plafonds te voorzien van een CE-markering. Daarbij hoort het opstellen en meeleveren van een Declaration of Performance (DoP). Het CE-markeren moet plaatsvinden volgens de aangewezen norm NEN-EN 14915: 2013, zie ook de bijlage. Het niet toepassen van CE-gemarkeerde producten, wanneer dit geëist wordt door de Europese richtlijn bouwproducten (CPR), wordt aangemerkt als een strafbaar feit vanuit de Woningwet en wordt door gemeenten gehandhaafd.

De essentiële eigenschap die op de prestatieverklaring van gevelbekledingen moet worden 'verklaard' is 'reaction to fire', ofwel de bijdrage aan de brandvoortplanting. Het bepalen en vermelden van de brandklasse van gevelbekledingen is des te meer van belang, omdat er een directe eis in het Bouwbesluit (2012) is opgenomen. Hieruit ontstaat een directe relatie met de veiligheid van een gebouw en daarmee een vorm van aansprakelijkheid op basis van toegepaste en (indirect) ook geleverde materialen. Het is dus van belang de juiste brandklasse van de gevelbekleding(sdelen) te kennen en te declareren in het kader van CE-markering, maar daarnaast ook te anticiperen op de uiteindelijke toepassing. De minimale brandklasse voor houten gevelbekledingen is volgens het Bouwbesluit Eurobrandklasse D. Er zijn echter plaatsen in het gebouw waar het Bouwbesluit een hogere brandklasse eist; bijvoorbeeld bij de onderste 2,5 m¹ (brandklasse B), boven de 13 m¹ (brandklasse B), bij besloten vluchtwegen (zoals gesloten trappenhuisen of galerijen: brandklasse B), open galerijen (brandklasse C) etc. (zie 'Houtinformatieblad Hout, brand en regelgeving').

Het standaard leveren van hout met brandklasse D kan gebruikelijk zijn, maar niet in alle gevallen voldoende. Dit kan gevolgen hebben voor uw product- en adviesaanpakelijkheid. Wij willen dit illustreren aan de hand van een drietal praktijkvoorbeelden:

- 1) *Case 'Open gevelbekleding'*: U levert vierzijdig geschaafde latten in naaldhout met een volumieke massa van tenminste 390 kg/m³. Daarnaast ook hout dat bruikbaar is als regelwerk. Uw klant vertelt niet dat hij er een open gevelbekleding van maakt op de begane grond en ook in de topgevel van een woning met een verdiepingsvloer boven de 5m¹ toepast.

Analyse: Volgens het Bouwbesluit moet uw klant voor de gevelbekleding voor de onderste 2,5 m¹ en boven de 13 m¹ gevelbekleding toepassen met Eurobrandklasse B.

De constructie zou feitelijk getest moeten worden op basis van de specifieke opbouw, of zouden tenminste alle onderdelen voor de gevel aan brandklasse B moeten voldoen, zie SKH-publicatie 'Brandklasse houten gevelbekleding'.

N.B.: Met behulp van tabel 1 uit NEN-EN 14915 voor wanden en gevels, is te bepalen of geveldelen zonder testen (CWFT) zijn in te delen in brandklasse D. Brandonderzoek aan een open gevelbekledingen van onbehandeld maar verduurzaamd naaldhout zoals in Nederland wordt toegepast (regelwerk en delen maximaal 10 mm tussenruimte), heeft niet kunnen aantonen dat deze automatisch in brandklasse D vallen. Om te bepalen of (een ontwerp voor een) open gevelbekleding zonder testen (CWFT) ingedeeld kan worden in brandklasse D, moet de in figuur 2 (NEN-EN 14915) beschreven formule worden gebruikt. Is dit niet het geval dan zal het hout brandvertragend behandeld moeten worden. Verder geldt ook dat de brandclassificering van een gevel gebaseerd moet zijn op de end-use-conditions, ofwel hoe het in de praktijk is aangebracht (dus inclusief regelwerk, spouw,

eventuele isolatiematerialen en folie/substraat).

- II) *Case 'Gemodificeerd hout'*: U krijgt de mogelijkheid om een gevelbekleding te leveren voor een groot project. Er staat in het bestek gemodificeerd hout met merknaam X als gevelbekleding voorgeschreven. Het product heeft brandklasse F. U meldt dit duidelijk aan de klant en op de offerte ('waarschuwingsplicht'). U krijgt intussen te horen dat het grote project een nieuw hotel betreft (uw klant heeft ook een 'informatieplicht'). Ondanks uw advies aan uw klant uit te zoeken of er tenminste brandklasse D, of zelfs B vereist is, besluit de klant toch dit product voor betreffende project in te kopen.

Analyse:

- *Handelingsperspectief 1*: u besluit toch het gevelbekledingsmateriaal met gevraagde brandklasse te leveren, maar laat de klant een overeenkomst tekenen waarin hij bevestigt dat hij de gevolgen van deze beslissing accepteert. Als leverancier kunt u hiermee de contractuele aansprakelijkheid zoals beschreven in deze casus wel afdekken, maar er blijft dan nog de mogelijkheid dat de overeenkomst in strijd komt met de openbare orde en dan is die nietig als u doelbewust en willens en wetens meewerkt aan een verboden (en potentieel gevaarlijke) situatie. Maar ook als die 'nietigheid' niet aan de orde zou zijn en u een geldige overeenkomst zou hebben en jegens de opdrachtgever uw aansprakelijkheid hebben weggecontracteerd, dan nog blijft het voor derden altijd nog de mogelijkheid de leverancier op basis van 'onrechtmatige daad' aan te spreken. Tenslotte kan men veronderstellen dat het aanbrengen van potentieel gevaarlijke spullen aan de gevel zelfs een strafbaar feit of in elk geval een bestuursrechtelijk te vervolgen feit is. Daaraan meewerken maakt medeplichtig.
- *Handelingsperspectief 2*: u kiest er bewust voor niet te leveren en de opdracht niet aan te nemen, omdat u uw naam niet wenst te verbinden aan een potentieel gevaarlijk project. De vraag is ook of het verplicht is om een melding te maken van een mogelijke overtreding van het Bouwbesluit. Via de Woningwet hebben gemeenten wel de mogelijkheid dergelijke overtredingen te beboeten (Woningwet). In het algemeen geldt ook dat 'er misdrijven zijn bij bekendheid' waarvan men verplicht is aangifte te doen.

- III) *Case 'Loofhout rabat'*: Voor de gevelbekleding van een galerij van een nieuwbouw complex met een eis brandklasse B, levert u rabat van tropisch loofhout met een volumieke massa van 900 kg/m³. De klant geeft aan dat dit voldoende is op basis van de (oude) Nederlandse brandklassering (NEN 6065) die een relatie had met de volumieke massa van een houtsoort. U vraagt zich af of dit wel kan. Uw klant belooft de verantwoordelijke brandveiligheidsadviseur te vragen of deze benadering voor nieuwbouw toegepast mag worden. U vindt deze toezegging voldoende en levert het gevraagde rabat zonder te wachten op het antwoord.

Analyse: De gekozen benadering van de brandklasse is niet meer geldig voor nieuwbouw, omdat met het definitief ingaan van de plicht tot CE-markering in 2011 de oude methode (en bijbehorende overgangperiode van 3 jaar) niet meer geldig is. Brandklassen hoger dan D kunnen alleen aangetoond worden door middel van een in het Bouwbesluit aangewezen testmethode, betrekking hebbend op een specifieke toepassing (end-use-condition). In deze case wordt gevelbekleding geleverd waarvan men niet weet of deze wel voldoet aan de huidige eisen. De klant kan zich achteraf mogelijk beroepen en de levering zou als "gebrekkig" kunnen worden bestempeld. In dat geval bent u aansprakelijk.

N.B. De VVNH heeft voor een reeks houtsoorten brandproeven gedaan. De betreffende rapporten zijn te vinden op het besloten deel van www.vvnh.nl.

Informatie- en waarschuwingplicht

Klanten moeten u in staat stellen om de juiste materialen te kunnen leveren en hebben derhalve de plicht u te informeren over eisen die zij stellen, toepassingsgebied etc. zodat u ook de juiste materialen kunt leveren. Ook u als leverancier heeft anderzijds ook de plicht om hier naar te vragen (informatieplicht). Daarnaast heeft u de plicht om uw klant te waarschuwen (waarschuwingsplicht) als het gevraagde, niet in overeenstemming is of er een vermoeden hiertoe bestaat als het gaat om

bijvoorbeeld de beoogde toepassing of van toepassing zijnde eisen c.q. regelgeving. Dit kan ook blijken uit een bestek, bouwtekening of enig andere informatie die u ter beschikking wordt gesteld.

In geval van een geschil zou ter sprake gebracht kunnen worden dat een professionele opdrachtgever bepaalde verantwoordelijkheden heeft ten aanzien veiligheid van (ge)bouwen en de aankoop van materialen, en dat hij uit dien hoofde geacht wordt voldoende deskundigheid is van de materie. Dit kan echter door de rechter worden ontkracht met verwijzing naar omstandigheden en de verantwoordelijkheid van de leverancier. Als de verkopende partij het vermoeden zou kunnen hebben dat een levering niet aan bijvoorbeeld de gestelde eisen of vigerende regelgeving voldoet kan deze (mede) aansprakelijk worden gesteld voor de schade opgelopen door uw klant en/of zijn opdrachtgever.

Zeker bij particulieren moet men ervan uitgaan dat er niet of nauwelijks kennis aanwezig is en de informatieplicht vanuit de klant minder zwaar telt dan bij een professionele opdrachtgever en daardoor meer bij de leverancier komt te rusten.

Meer informatie

CE-markering en brandveiligheidseisen Bouwbesluit

- Centrum Hout, Houtinfolblad Gevels, wanden, plafonds, vloeren en constructies; zie Houtinfolblad Hout, brand en bouwregelgeving.
- SKH, Publicatie Brandklasse houten gevelbekleding, Wageningen sept 2017: vervangen door versie maart 2023: <https://www.skh.nl/app/uploads/2023/03/15-04-NL-Brandklasse-houten-gevelbekleding-23-03-2023.pdf>

Bouwbesluit (2012) is geworden Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Bbl): voor meer informatie over de eisen in het Bbl, www.bouwbesluitonline.nl

*****

BIJLAGE Hoe zat het ook al weer met CE-markering Gevelbekledingen?

Per 9 maart 2011 zijn leveranciers verplicht een prestatieverklaring te leveren bij gevelbekledingen. Dit moet gebeuren aan de hand van de aangewezen norm NEN-EN 14915: 2013. Het niet markeren van CE-plichtige producten is een strafbaar feit in de zin van de Wet op economisch delicten en wordt gehandhaafd door het Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

Als uw bedrijf houten delen bewerkt en of verhandeld dat gebruikt kan worden als gevelbekleding, bent u 'producent' en dient u CE-markering aan te brengen. U dient als producent zelf de essentiële eigenschappen van het product te bepalen en in een prestatieverklaring behorende bij de CE-markering te vermelden. Indien u een gevelbekledingsdeel kant en klaar inkoopt en doorverkoopt, kunt u de prestatieverklaring van de betreffende product en bijbehorende producent gebruiken. U moet dit dan wel administratief kunnen koppelen.

Op de prestatieverklaring (DoP: Declaration of performance) moeten de essentiële eigenschappen worden verklaard zoals in de Annex ZA van betreffende worden vermeld. De belangrijkste daarvan is de bijdrage aan de brandvoortplanting, ofwel 'reaction to fire'.

De te vermelden EU Brandklasse kan bepaald worden op basis van tabel 1 en figuur 2 uit de NEN EN 14915: 2013, of anders door het zelf brandtesten te laten uitvoeren.

De VVNH heeft in de afgelopen jaren voor een aantal houtsoorten voor gesloten gevelbekledingen brandonderzoeken laten uitvoeren*. Deze rapporten zijn voor VVNH-leden beschikbaar. Er zijn echter ook producten waarvan de brandklasse niet bekend is. Als het gaat om kant en klare geveldelen (bijvoorbeeld van gemodificeerd hout) zal uw producent u uitsluitel hierover moeten kunnen geven. Wanneer geen duidelijkheid verkregen kan worden over de brandklasse van een gevelproduct, dient een brandonderzoek uitgevoerd te worden volgens betreffende normen en op de manier zoals de gevelbekleding in de praktijk wordt toegepast. Regelmatig is ook is uitsluitel nodig ten aanzien van branddoorslag en brandoverslag.

*Inmiddels zijn ook brandtesten uitgevoerd voor open gevelbekledingen; short forms hiervan zijn beschikbaar voor VVNH-leden; brandrapporten zijn op afspraak in te zien door vertegenwoordigers van het bevoegd gezag ten kantore van de Koninklijke VVNH.

Meer informatie

CE-markering van bouwproducten

- <https://www.ilent.nl/onderwerpen/ce-markering-bouwproducten>
- <https://www.rvo.nl/onderwerpen/eu-wetgeving/ce-markering>

Normen: de normen NEN-EN 14915: 2013 en NEN-EN 13501 zijn verkrijgbaar via de webshop van NEN te Delft, www.NEN.nl.

Bouwbesluit (2012) is geworden Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Bbl): voor meer informatie over de eisen in het Bbl, www.bouwbesluitonline.nl

*****